

۱ کدام عبارت درباره سهروردی نادرست است؟

- ۱ به جای مفهوم وجود، مفهوم نور را به کار می‌برد و هر واقعیتی را به نور مطلق تعبیر می‌کند.
- ۲ در جغرافیای عرفانی او، مشرق و مغرب معنایی ویژه پیدا می‌کنند.
- ۳ همه چیز را در این جهان، پرتوی از نور ذات نورالانوار می‌داند.
- ۴ تفاوت موجودات را در شدت و ضعف نورانیت آن‌ها می‌داند.

۲ نامگذاری فلسفه‌ی سهروردی به «اشراق»، به این جهت است که

- ۱ از تابش انوار عقلی بر نفس انسان‌های کامل به‌دست می‌آید.
- ۲ همه‌ی موجودات از اشراق نور مطلق به‌وجود آمده‌اند.
- ۳ از مشرق و مغرب جغرافیایی، الهام گرفته است.
- ۴ پیروان آن، شرقیانی اهل فارس بوده‌اند.

۳ کدام عبارت را درباره «حکیم متأله»، نمی‌توان بیان کرد؟

- ۱ خلیفه و جانشین خدا است که امور و حقایق را بی‌واسطه از حق تعالی دریافت می‌کند.
- ۲ در دوره‌ای که جهان از وجود او خالی است، ظلمت و تاریکی بر جهان سایه می‌افکند.
- ۳ ریاست او از راه قهر و غلبه نیست، بلکه ریاست واقعی جهان به دست او است.
- ۴ به کسی اطلاق می‌شود که غرق در تأله بوده و در بحث نیز استاد است.

۴ کدام عبارت درباره سهروردی نادرست است؟

- ۱ همه مباحت او پیرامون نور و مراتب آن و ظلمت و درجات آن ساماندهی می‌شود.
- ۲ آنچه را که با نیروی عقل و استدلال به دست آورده، به ذائقه دل می‌رساند.
- ۳ با احیای فلسفه نور و اشراق ایران باستان، آن را با عرفان تلفیق نمود.
- ۴ سیروسلوک روحانی بدون تربیت عقلی را بی‌نتیجه می‌داند.

- ۵ چون عموم فیلسوفان و از جمله ابن‌سینا و ملاصدرا درباره‌ی مسائلی مانند «اثبات وجد خدا»، «وجود روح» و «معاد و آینده‌ی جهان» که مباحثی دینی محسوب می‌شوند، سخن گفته‌اند، بنابراین انتقادی که بر آن‌ها وارد شده مبنی بر این که
- ۱ مباحث آنان از قواعد فلسفه عدول کرده است، درست نیست.
 - ۲ در مقام تبیین مسائل فلسفی، کلامی عمل کرده‌اند، درست است.
 - ۳ یک الهیات دینی فاقد اصول فلسفی را به وجود آورده، صحیح است.
 - ۴ مباحث آنان از ماهیت فلسفی خارج شده است، درست و منطقی است.
- ۶ کدام گزینه با جهان‌شناسی اشراقی ناسازگار است؟
- ۱ همه چیز پرتوی از نور ذات خداوند است.
 - ۲ هر کمالی در جهان، رحمت نورالانوار است.
 - ۳ کل وجود جهان حاصل عنایت انوار است.
 - ۴ اشراق الهی موجب و وجوددهنده‌ی انوار است.
- ۷ در کدام گزینه، همه‌ی اصطلاحات با خداوند مترادف هستند؟
- ۱ نورالانوار - ذات نخستین - مشرق کامل
 - ۲ مشرق کامل - نورالانوار - نور محض
 - ۳ نور محض - ذات نخستین - نورالانوار
 - ۴ نور عالم - پرتو نور - ذات نخستین
- ۸ کدام گزینه برخورد فکری سهروردی به ابن‌سینا را نشان می‌دهد؟
- ۱ گرچه به ابن‌سینا بسیار احترام می‌گذاشت؛ اما فلسفه‌اش را مردود و منحرف می‌دانست.
 - ۲ از پیروان راستین ابن‌سینا محسوب می‌شد؛ گرچه نتوانست مسیر او را ادامه دهد.
 - ۳ حکمت استدلالی ابن‌سینا را پذیرفت و آن‌را با تطابق احکام دین به کمال رساند.
 - ۴ جنبه‌ی استدلالی و برهانی فلسفه‌ی ابن‌سینا را پسندید و آن‌را با معرفت شهودی درآمیخت.
- ۹ عبارت زیر با کدام گزینه سازگاری بیش‌تری دارد؟
- «ذات هر چیزی از اوست؛ زیرا ذات هر چیز یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خود آن چیز را خداوند به وجود آورده است.»
- ۱ حکمت کامل آفریدگار را می‌توان در همه‌ی پدیده‌ها مشاهده کرد.
 - ۲ اجزای جهان هستی چنان هماهنگ خلق شده‌اند که نظامی احسن باشند.
 - ۳ تنها با درک رابطه‌ی میان پدیده‌ها و مبدأ وجود است که می‌توانیم به خشوع برسیم.
 - ۴ هر موجودی در طبیعت، در ذات خویش نیازمند و معلول مبدأ هستی است.
- ۱۰ از نظر ابن‌سینا، برای تحقیق در عالم طبیعت چه رویکردی باید اتخاذ کنیم؟
- ۱ از علوم تجربی فاصله بگیریم.
 - ۲ وجود را از حیث وجود بررسی کنیم.
 - ۳ خشوع و خشیت داشته باشیم.
 - ۴ به خالق جهان نیز توجه داشته باشیم.

۱۱) ابن‌سینا معتقد است که درباره‌ی طبیعت می‌توانیم بگوییم:

- ۱) به عنوان یک «کل» باید براساس تجربه و آزمایش شناخته شود.
- ۲) برترین مرتبه از عالم هستی است که از مبدأ خلقت سرچشمه گرفته.
- ۳) خیر و کمال مطلق است؛ حتی اگر ما قادر به درک این خیر نباشیم.
- ۴) تنها توسط عقل محض و استدلال برهانی می‌تواند شناخته شود.

۱۲) به نظر شیخ اشراق، حکیم واقعی چه کسی است؟

- ۱) کسی که علم حضوری را با تهذیب نفس به دست آورد.
- ۲) کسی که علم شهودی را با سیروسلوک قلبی به دست آورد.
- ۳) کسی که به حکمت مشرقی ایمان آورده است.
- ۴) کسی که دانش عقلی و بینش عرفانی را با هم آمیخته باشد.

۱۳) با استفاده از طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، کدام عبارت درست است؟

- ۱) بندگان عالم خداوند که خشیت او را به دل دارند، کسانی‌اند که از طبیعت گذشته و در ماوراءالطبیعه تحقیق کرده‌اند.
- ۲) با وجود خسارت‌هایی که ملخ‌های مهاجم به کشاورزان می‌زنند، نمی‌توان آن‌ها را حشرات بی‌فایده و مضر به حال طبیعت دانست.
- ۳) بیماری، پیری و مرگ هر چند شر و بدی به نظر می‌رسند، اما با توجه به نظام احسن، هیچ‌گونه داوری در مورد آن‌ها نمی‌توان کرد.
- ۴) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و موجودات آن، دستخوش تحولاتی می‌شوند که منشاء طبیعت آن‌ها می‌شود.

۱۴) دو شرط برای درک باطن اشیاء و پدیده‌ها عبارت است از و

- ۱) سه‌روردی - تحقیق به شیوه استدلالی همراه با شهود - سیر و سلوک عرفانی همراه با تربیت عقلانی
- ۲) ابن‌سینا - تحقیق و پژوهش در روابط بین پدیده‌ها - درنگ و تأمل در رابطه طبیعت و ماوراءالطبیعت
- ۳) ملاصدرا - درک امکان فقری موجودات - نیازمندی پدیده‌ها به موجود غنی
- ۴) ابن‌سینا - تحقیق و پژوهش در روابط بین پدیده‌ها - درنگ و تأمل در رابطه طبیعت و ماوراءالطبیعت

۱۵) کدام عبارت را می‌توان از دیدگاه ابن‌سینا در طبیعت‌شناسی نتیجه گرفت؟

- ۱) همه‌ی موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که براساس حرکات و تحولات آن‌ها شکل می‌گیرد.
- ۲) تحقیق در ماورای طبیعت، دانشمند را از روابط میان پدیده‌ها آگاه می‌کند و به خشوع در برابر حق وا می‌دارد.
- ۳) با توجه به این‌که نظام عالم احسن است، داوری در مورد وقایع مخرب طبیعی که خیرند یا شر، غیرممکن است.
- ۴) وجود هر موجود طبیعی، از جهاتی خیر است و از جهاتی دیگر شر؛ اما در مجموعه‌ی عالم، وجودش جز خیر نیست.

۱۶ پاسخ اصلی ابن‌سینا به این سؤال که «چرا نظام عالم، نظام احسن است؟»، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) وقایع ویران‌گر هم جزء ضروری نظام عالم‌اند.
- ۲) نظام موجودات منطبق بر لطف و عنایت الهی است.
- ۳) هر موجودی در طبیعت نقش خاصی دارد.
- ۴) هر موجودی به سوی خیر و کمال حرکت می‌کند.

۱۷ در ارتباط با سیر تطور فلسفه‌ی اشراقی توسط شیخ اشراق کدام گزینه صحیح است؟ (به ترتیب)

- ۱) شروع سفرها همراه با سلوک معنوی - آشنایی با اندیشه‌های ابن‌سینا - رسیدن به درجات برتر حکمت - ارائه‌ی مکتب جدید اشراق - تحریر حکمه‌ی الاشراق
- ۲) آشنایی با اندیشه‌های ابن‌سینا - شروع سفرها همراه با سلوک معنوی - رسیدن به درجات برتر حکمت - تحریر حکمه‌ی الاشراق - ارائه‌ی مکتب جدید اشراق
- ۳) رسیدن به درجات برتر حکمت - آشنایی با اندیشه‌های ابن‌سینا - شروع سفرها همراه با سلوک معنوی - تحریر حکمه‌ی الاشراق - ارائه‌ی مکتب جدید اشراق
- ۴) آشنایی با اندیشه‌های ابن‌سینا - رسیدن به درجات برتر حکمت - شروع سفرها همراه با سلوک معنوی - ارائه‌ی مکتب جدید اشراق - تحریر حکمه‌ی الاشراق

۱۸ درباره‌ی سازگاری فلسفه با دین، کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) آرای فیلسوفان یونانی، علی‌رغم دستاوردهای درخشان توحیدی‌شان، هیچ کدامشان با دین سازگار نیستند.
- ۲) فلسفه، دانش و شاخه‌ای از معرفت است که هر فردی از هر ملت و نژادی می‌تواند وارد این شاخه از دانش بشود.
- ۳) در درستی و نادرستی یک دانش عقلی فقط استدلال است که داور می‌کند.
- ۴) در دانش فلسفه، بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر ضروری است.

۱۹ در مورد فلسفه‌ی اشراق سهروردی:

- ۱) نمی‌توان گفت؛ با این‌که از شهود عرفانی کمک می‌گیرد، اما از روش فلسفی و استدلالی خارج نمی‌شود.
- ۲) می‌توان گفت؛ در روش اشراقی با تقویت عقل، هم تصفیه‌ی نفس و هم تفکر فلسفی محقق می‌شود.
- ۳) می‌توان گفت: از فلسفه‌ی استدلالی محض خارج نشده اما نیم‌نگاهی به عرفان و شهود در آن شده است.
- ۴) نمی‌توان گفت؛ در آن هر چه از طریق استدلال به دست آمده، از طریق شهود تعمیم می‌یابد.

۲۰ کدام گزینه با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا نادرست است؟

- ۱) عنایت خداوند تنها علت پیدایش جهان نمی‌باشد.
- ۲) اجزای جهان به طور مستقل و جدای از کل نگریسته نمی‌شوند.
- ۳) طبیعت شیء همیشه آن‌را به کمال و غایت خود نائل می‌کند.
- ۴) کسب خشوع در برابر طبیعت، ناشی از نگرستن به رابطه‌ی آن با خداوند است.

۲۱ با توجه به حکمت اشراق هریک از عبارات زیر به ترتیب با موارد مطرح شده در کدام گزینه مرتبط هستند؟
 الف) هر واقعیتی متّصف به این عنوان است.
 ب) محلی که موجودات خاکی قابلیت دیدن آنرا ندارند.
 پ) وصول کامل به نورالانوار
 ت) با وجود آن سلوک قلبی گمراه‌کننده نخواهد بود.

۱) نور مطلق - مشرق جهان - رستگاری - کشف و شهود

۲) نور - مشرق جهان - زیبایی و کمال - تربیت عقلانی

۳) نور - محل فرشتگان مقرب - رستگاری - تربیت عقلانی

۴) نور مطلق - محل فرشتگان مقرب - زیبایی و کمال - کشف و شهود

۲۲ کدام گزینه درباره‌ی حکمت مشاء و حکمت اشراق گزاره‌ی صحیحی نیست؟

۱) هم حکمت مشاء و هم حکمت اشراق مبنایی مشترک یعنی استدلال عقلی دارند.

۲) توجه به سلوک معنوی بدون شک در فلسفه‌ی اشراق بیش‌تر از حکمت مشاء است.

۳) بحث‌های مشاء حول محور وجود است؛ با این حال فلسفه‌ی اشراقی چنین نیست.

۴) توجه هر دوی این حکمت‌ها در جهت انتساب فلسفه به حکمت ایران باستان است.

۲۳ عبور یک دانشمند از ظاهر پدیده‌ها معلول چیست و خود علت کدام مورد محسوب می‌شود؟

۱) توجه به رابطه‌ی طبیعت با خدا در کنار تحقیق علمی - رسیدن به تواضع در برابر پادشاه راستین

۲) فقط کشف ویژگی‌ها و روابط پدیده‌های آن - شکل‌گیری علوم طبیعی

۳) صرف تأمل در رابطه‌ی وجودی این عالم با مبدأ کلّ جهان هستی - شکل‌گیری علوم طبیعی

۴) توجه به رابطه‌ی ماوراء طبیعت با خدا در کنار تحقیق علمی - خشوع و خشیت در برابر حق

۲۴ هریک از اوصاف زیر به ترتیب مربوط به کدام‌یک از آثار ابن‌سینا است؟

- نوعی فرهنگ‌نامه‌ی پزشکی است.

- شکل مختصر کتاب شفاست.

- دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده است.

۱) شفا - انصاف - نجات

۲) قانون - انصاف - نجات

۳) شفا - نجات - انصاف

۴) قانون - نجات - انصاف

۲۵ براساس اصطلاح‌شناسی حکمت اشراق، در کدام گزینه همه‌ی اصطلاحات همسان محسوب می‌شوند؟

۱) مشرق، عالم طبیعت، کمال، رستگاری

۲) مغرب، ظلمات، عالم ماده، نقش و کاستی

۳) نورالانوار، ذات الهی، حقیقت، پرتو نور

۴) حکیم متأله، فیلسوف سالک، حکیم حقیقی، عارف بی‌برهان

- ۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر سهروردی هر واقعیتی نور است، اما نه نور مطلق؛ بلکه درجه‌ای از نور. پس تفاوت موجودات، ناشی از شدت و ضعف نورانیت آن‌ها است.
- ۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قطب‌الدین رازی، یکی از پیروان اشراق می‌گوید: حکمت اشراق حکمتی است که اساس و بنیان آن اشراق است و اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود، این حکمت از آن رو اشراقی خوانده می‌شود که از ظهور انوار عقلی و تابش آن‌ها بر نفس انسان‌های کامل به دست می‌آید. کتاب دوازدهم، درس دهم ص ۸۴
- ۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر سهروردی، حکیم متأله هم غرق در تأله است و هم در بحث استاد است و او را ریاست تامه است. او خلیفه و جانشین خداوند است. جهان هیچ‌گاه از حکیمی که چنین باشد خالی نیست. اگر ریاست واقعی جامعه به دست او افتد، زمان وی بس نورانی و درخشان شود و هرگاه جامعه از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.
- ۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوف اشراقی می‌کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی نیز دریابد و آنچه را از طریق شهود کسب کرده، با استدلال و برهان به دیگران برساند. از نظر سهروردی، آن تحقیق فلسفی که فقط متکی به شیوه استدلالی محض باشد و نتواند به قلب برسد، بی‌نتیجه است و سیروسلوک روحانی و قلبی هم بدون تربیت عقلانی، گمراه‌کننده است.
- ۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عموم فیلسوفان و از جمله ابن‌سینا و ملاصدرا درباره‌ی مسائلی مانند «اثبات وجود خدا»، «وجود روح» و «معاد و آینده‌ی جهان» سخن گفته‌اند، در حالی که می‌دانیم این مباحث در دین هم مطرح می‌شوند. اما باید توجه داشت که سخن گفتن فیلسوفان در این موارد، آنان را از فلسفه خارج نمی‌کند. بنابراین، انتقادی که بر آن‌ها وارد شده مبنی بر این که مباحث آنان از قواعد فلسفه عدول کرده است، درست نیست.
- ۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اولاً اصطلاح عنایت مربوط به فلسفه‌ی ابن‌سینا است و اوست که می‌گوید موجودات حاصل عنایت خداوندند و سهروردی می‌گوید موجودات حاصل اشراق و تابش خدا هستند. ثانیاً کل موجود جهان حاصل عنایت و پرتو انوار نیست، بلکه حاصل پرتو نور مطلق یا همان نورالانوار است. «انوار» جمع نورهاست؛ یعنی همه‌ی موجودات.
- ۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مشرق کامل، خدا نیست بلکه مرتبه‌ای از جهان هستی است که فراتر از عالم ماده محسوب می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲). «پرتو نور» نیز سایر موجوداتند که از خدا به عنوان نور محض پدید آمده‌اند.
- ۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سهروردی برای ابن‌سینا احترام زیادی قائل بود و آن هم مبه دلیل جنبه‌های استدلالی قوی در فلسفه‌ی او بود؛ اما سعی کرد به روی کرد استدلالی و برهانی ابن‌سینا، رنگ و بوی عرفانی و ذوقی هم بدهد.
- ۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. باید دقت کنیم که این نوع از سؤالات، کمی مفهومی‌اند و باید تناسب فکری گزینه‌ها را بیابیم نه این که درستی و نادرستی جملات هر گزینه را بررسی کنیم. همه‌ی گزینه‌ها جملاتی درست در حیطه‌ی فلسفه‌ی ابن‌سینا هستند؛ اما تنها گزینه‌ی ۴ به چیزی اشاره می‌کند که در صورت سؤال نیز از آن صحبت شده است. صورت سؤال نشان‌دهنده‌ی امکان ذاتی اشیاء جهان است.
- ۱۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
از نظر ابن‌سینا، روش مناسب برای تحقیق در عالم طبیعت باید رابطه‌ی پدیده‌ها با مبدأ وجود را نیز در نظر بگیرد.

۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عالم طبیعت پایین‌ترین مرتبه‌ی هستی است نه بالاترین آن (رد گزینه‌ی ۲). طبیعت را نمی‌توان صرفاً با روش‌های تجربی یا عقلی محض شناخت؛ زیرا روابط جزئی میان پدیده‌ها از طریق تجربه و خود طبیعت به عنوان یک کل از طریق عقل محض شناخته می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴). طبیعت خیر و کمال مطلق و نظام احسن است؛ حتی اگر ما متوجه کامل بودنش نشویم.

۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حکیم واقعی در نظر شیخ اشراق، جمع عقل و دل را با هم دارد. پس هم در معرفت شهودی و سیروسلوک قلبی به مراتب عالی رسیده و هم در بحث و استدلال ماهر و تواناست.

۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: آنها به علوم طبیعی هم می‌پردازند و روابط میان پدیده‌ها را کشف می‌کنند ولی به همین حد اکتفا نمی‌کنند.
گزینه ۳: با توجه به نظام احسن بودن طبیعت هر حادثه‌ای حتی اگر با نگاه جزءنگر باشد، در نظام کلی عالم مفید و خیر است.
گزینه ۴: طبیعت منشأ تحولات است نه تحولات منشأ طبیعت.

۱۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آنها می‌رساند. درس ۱۰ صفحه ۸۱

۱۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا حتی آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویران‌گر طبیعی هم چون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره‌ی آن داور کلی کرد.

۱۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به عقیده‌ی ابن‌سینا، خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدیده آورده و همه‌ی اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند.

۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سیر تطور فلسفه‌ی اشراقی توسط شیخ اشراق: ۱- با اندیشه‌های ابن‌سینا آشنایی کامل یافت. سپس ۲- عزم سفر کرد و سفرهای خود را با سلوک معنوی و عرفانی درآمیخت و به مجاهدت با نفس مشغول شد تا آن که ۳- به مقاومات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد. در همین دوره، ۴- مهم‌ترین کتاب خود، حکمة الاشراق را نوشت و ۵- مکتبی جدید را در فلسفه‌ی اسلامی ارائه کرد.

۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بسیاری از آرای فیلسوفانی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد.

۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوف اشراقی می‌کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه‌ی درونی دریابد و به ذائقه‌ی دل برساند و آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران تعمیم دهد. پس نمی‌توان گفت که در آن، هرچه از طریق استدلال به دست آمده، از طریق شهود تعمیم می‌یابد.

۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن‌را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ به شرط این‌که مانعی

در راه طبیعت قرار نگیرد (نه تحت هر شرایطی). تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده است. (لطف و عنایت به لحاظ معنایی با هم متفاوت‌اند هر چند صفات خدا با ذات او یکی است.)

گزینه ۲: با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره‌ی آن داوری کلی کرد.

گزینه ۴: از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی‌دارد.

۲۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) هر واقعی‌تی نور است؛ اما نه نور مطلق، بلکه درجه‌ای است از نور.

ب) مشرق جهان در جغرافیای سهروردی، نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرّد از ماده، برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیست.

پ) رستگاری، عبارت از وصول کامل به این روشنی (نورالانوار یا ذات نخستین) است.

ت) از نظر سهروردی، سیر و سلوک روحانی و قلبی بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده است.

۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه‌ی مشاء از لحاظ تاریخی متصل به فلسفه‌ی ارسطو و افلاطون است. اما شیخ اشراق می‌کوشد که

فلسفه‌ی خود را به حکمت ایران باستان منتسب کند.

۲۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیقی در روابط میان پدیده‌ها،

دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی‌دارد.

بنابراین رسیدن به خشوع و خشیت در برابر خدا (پادشاه راستین) معلول عبور از ظاهر پدیده‌ها است و خود عبور از ظاهر پدیده‌ها معلول توجه به رابطه‌ی طبیعت با خدا در کنار تحقیق علمی می‌باشد.

۲۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه‌ی پزشکی است، از معروف‌ترین آثار ابن‌سینا به شمار می‌رود و به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است.

نجات: شکل مختصر کتاب شفاسات و به بیش‌تر زبان‌های زنده‌ی دنیا ترجمه شده است.

انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده اما در حمله‌ی غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است.

۲۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عالم ماده همان مغرب و عالم ظلمات است. در گزینه‌ی ۱ عالم طبیعت ناهمسان، در گزینه‌ی ۳، «پرتو

نور» ناهمسان و در گزینه‌ی ۴، عارف بی‌برهان، ناهمسان است.